

Rezultati istraživanja o doniranju hrane u RH

Iva Skelin Paulić, univ. spec. techn. aliment.
Ministarstvo poljoprivrede
Uprava za hranu i fitosanitarnu politiku

Ciljevi za smanjenje otpada od hrane

- UN svjetski skup na vrhu
- 25. rujna 2015.
- Agenda za održivi razvoj 2030
- 17 zadanih ciljeva za borbu protiv siromaštva, nepravde i nejednakosti kao i za poduzimanje akcija vezano uz klimatske promjene do 2030. godine.

.....odgovorna proizvodnja i potrošnja sa specifičnim ciljem smanjenja otpada od hrane po stanovniku, za polovinu na razini maloprodaje i potrošača, te smanjenja gubitaka hrane duž cijelog lanca proizvodnje i opskrbe.

Dosadašnje aktivnosti u RH

Doniranje hrane

Uspostava sustava doniranja hrane

- ▶ Zakon o poljoprivredi (Narodne novine, broj 30/15)
- sprečavanje uništavanja velikih količina hrane
- pomoć krajnjim primateljima
- zaštita okoliša

Dosadašnje aktivnosti u RH

Doniranje hrane

Uspostava sustava doniranja hrane

- ▶ Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (Narodne novine, broj 119/15)
- sigurnost donirane hrane,
- odgovornosti donatora i posrednika,
- registar posrednika,
- uvjeti za krajnjeg primatelja.

Dosadašnje aktivnosti u RH

Doniranje hrane

KOJA HRANA?

- ✓ sva hrana može biti donirana pod uvjetom da je sigurna, odnosno zdravstveno ispravna
- ✓ hrana se može donirati i ukoliko nije prikladna za prodaju zbog nedostatka u kvaliteti, pakiranju, označivanju, masi ili drugih sličnih razloga, a koji ne mogu utjecati na njezinu sigurnost
- ✓ hrana pripremljena u objektima javne prehrane i gastro odjelima u trgovinama, uz iznimku hrane koja je već bila poslužena krajnjem potrošaču

Dosadašnje aktivnosti u RH

Doniranje hrane

POTENCIJALNI DONATORI?

- ✓ Primarni proizvođači hrane
- ✓ Proizvođači hrane
- ✓ Trgovina
- ✓ Ugostiteljstvo
- ✓ Institucionalne kuhinje
- ✓ Građani

Dosadašnje aktivnosti u RH

Doniranje hrane

KOME?

► izravno krajnjem primatelju ili preko registriranih posrednika (registar posrednika dostupan je na web stranicama Ministarstva poljoprivrede).

► neprofitne pravne osobe (razne humanitarne organizacije) od kojih su mnoge i do sada posredovale doniranom hranom te koje koriste odgovarajuće prostore za skladištenje donirane hrane o čemu vode evidencije.

► **101** posrednik

► ukupna nabavna vrijednost donirane hrane u porastu

2017. 10.757.848,11 kn

2016. 9.244.233,41 kn

Dosadašnje aktivnosti u RH

Doniranje hrane

KRAJNI PRIMATELJ?

Krajnji primatelj je osoba u potrebi koja je socijalno ugrožena osoba i/ili osoba pogođena elementarnim nepogodama ili prirodnim katastrofama

Dosadašnje aktivnosti u RH

Doniranje hrane

**Porezne olakšice za doniranu hranu
sa aspekta:**

- poreza na dodanu vrijednost
- poreza na dobit
- poreza na dohodak

Istraživanje tržišta o doniranju hrane u RH

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

- Ministarstvo poljoprivrede je naručilo provedbu istraživanja o doniranju hrane u Republici Hrvatskoj od strane Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
- Istraživanje je provedeno tijekom svibnja i lipnja 2017. godine.

Ciljane skupine:

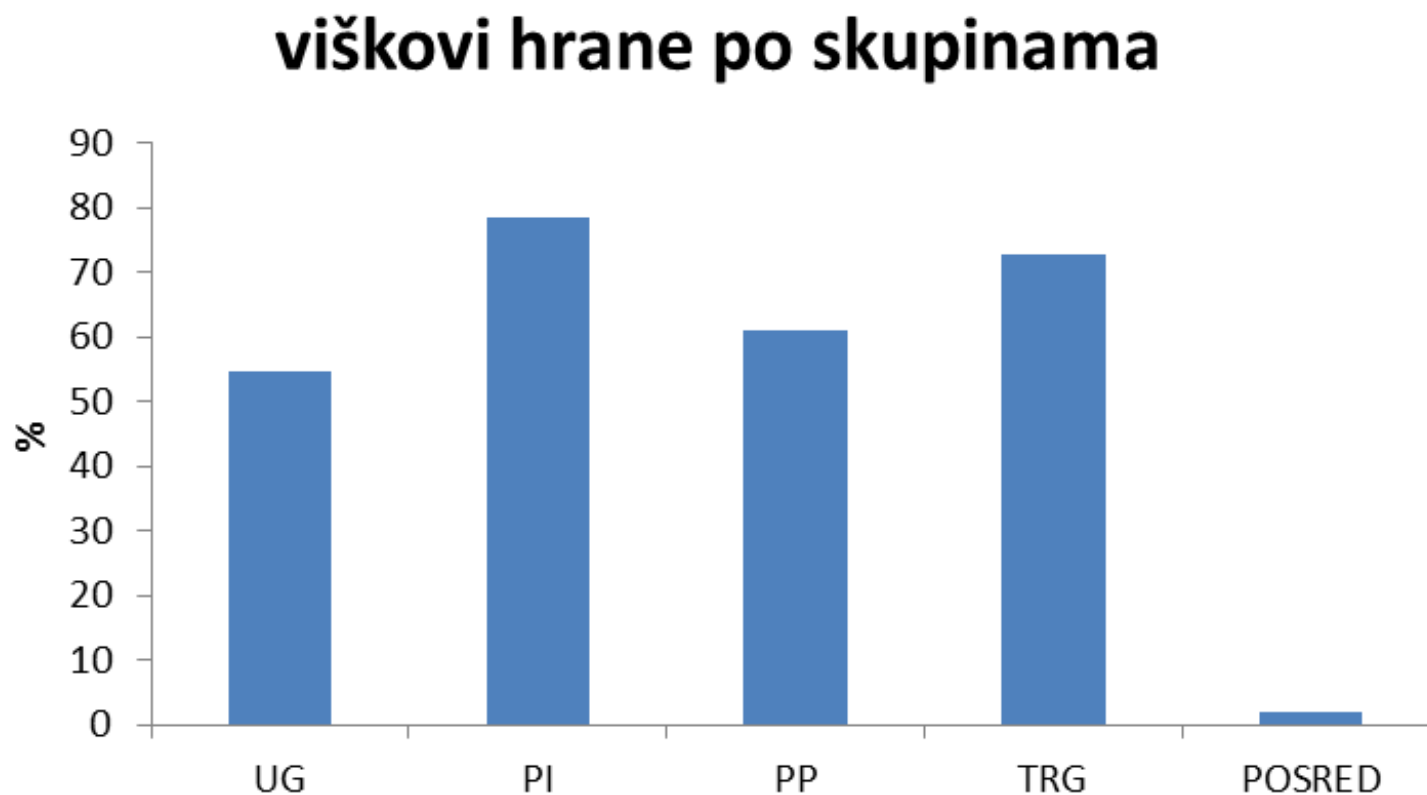
- ✓ Primarna proizvodnja hrane
- ✓ Prehrambena industrija
- ✓ Trgovina
- ✓ Ugostiteljstvo, institucionalne kuhinje
- ✓ Posrednici u doniranju

716 ispitanika

Cilj saznati:

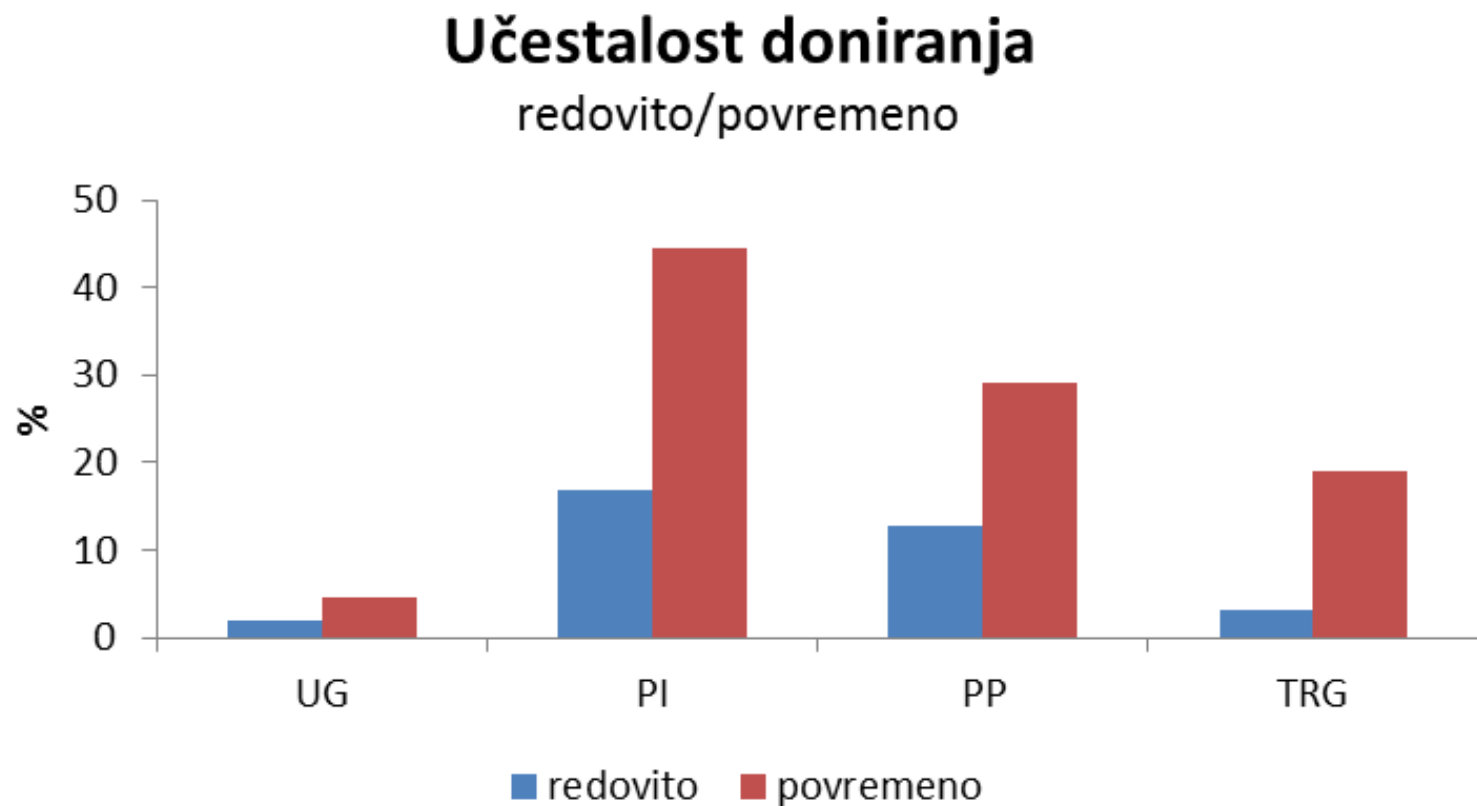
- Imaju li subjekti u poslovanju s hranom viškova hrane
- Doniraju li subjekti u poslovanju s hranom viškove hrane (i u kojoj mjeri), odnosno kako postupaju s njom
- Jesu li subjekti u poslovanju s hranom upoznati sa zakonodavnim okvirom za doniranje hrane (osobito porezne olakšice) i kako ga ocjenjuju
- Koje su prepreke za doniranje hrane i što bi subjekte u poslovanju s hranom potaknulo da doniraju više hrane
- Kako na doniranje hrane gledaju posrednici u doniranju s hranom i koji su njihovi prijedlozi

Viškovi hrane po skupinama

*UG-ugostiteljstvo, PI-proizvođači hrane, PP-primarni proizvođači, TRG-trgovina, POSRED-posrednici

Učestalost onih koji su razmatrali doniranje (redovito/povremeno), po skupinama

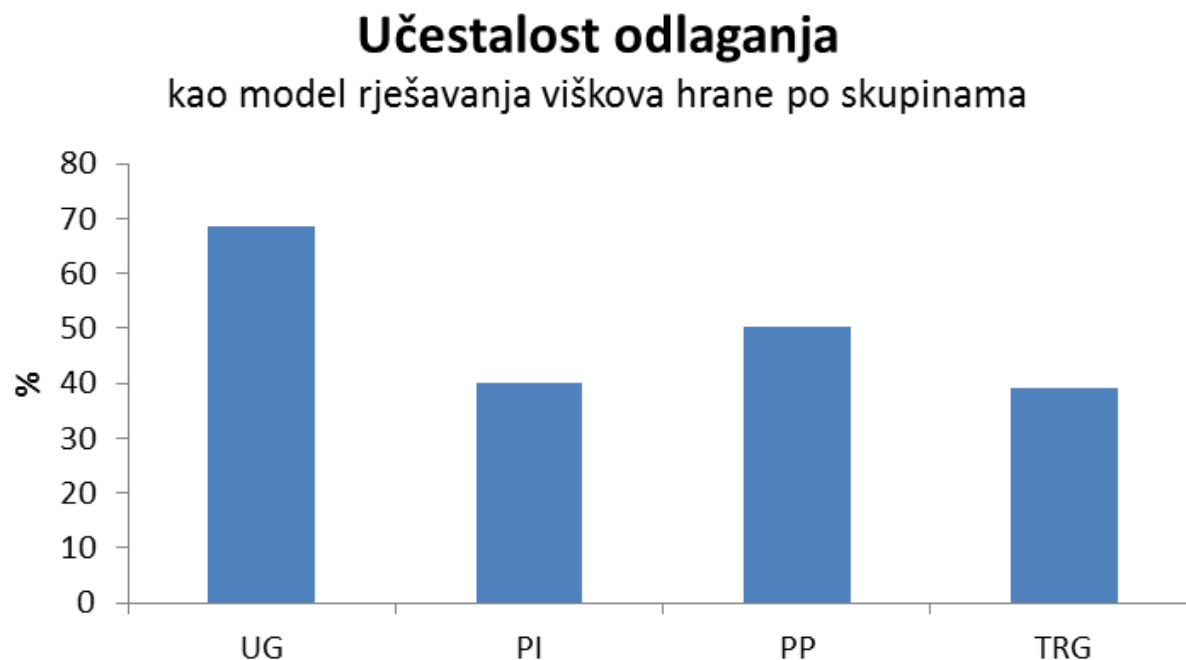
*UG-ugostiteljstvo, PI-proizvođači hrane, PP-primarni proizvođači, TRG-trgovina

Istraživanje tržišta o doniranju hrane u RH

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

Doniranje hrane je u različitoj mjeri prisutno kod svih subjekata u lancu hrane, ali budući da je udio hrane koja se zbrinjava na druge načine značajan, a osobito one koja završi na odlagalištu, u tom segmentu postoji dosta prostora za napredak.

*UG-ugostiteljstvo, PI-proizvođači hrane, PP-primarni proizvođači, TRG-trgovina

Upoznatost sa zakonodavnim okvirom

- Upoznatost sa zakonodavnim okvirom koji regulira doniranje hrane (propisi o hrani i porezni propisi) je značajno niska duž cijelog prehrambenog lanca (osim kod proizvođača hrane).
- Vrlo je mali udio ispitanika koji za doniranje hrane koristi porezne olakšice s aspekta PDV-a.
- Otprilike polovica ispitanika duž cijelog prehrambenog lanca smatra da je zakonodavni okvir ograničavajući za doniranje hrane.
- Zabilježeno je mnogo korisnih prijedloga i ideja za izmjenu zakonodavnog okvira.

Najčešće prepreke za doniranje hrane

Ugostiteljstvo
i ins. kuhinje

- odgovornost za doniranu hranu
- nedostatak infrastrukture (skladištenje, prijevoz)

Prehrambena
industrija

- nepovjerenje u neprofitne organizacije (stručnost i sposobnost poslovanja s hranom)
- odgovornost za doniranu hranu

Primarni
proizvođači

- nedovoljno znanja o tome kako započeti
- nemogućnost identifikacije neprofitnih organizacija kojima se hrana može donirati

Trgovine

- odgovornost za doniranu hranu
- zakonodavne prepreke (propisi o hrani, higijena, slijedivost)

Istraživanje tržišta o doniranju hrane u RH

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

Mogući poticaji za doniranje hrane

Ugostiteljstvo
i ins. kuhinje

- savjeti i najbolje prakse za sigurnost hrane u lancu doniranja hrane
- vodiči za poslovanje s hranom u lancu doniranja hrane

Prehrambena
industrija

- pouzdani partneri u lancu doniranja hrane, neprofitne organizacije koje su stručne i osposobljene za poslovanje s hranom
- savjeti i najbolje prakse za sigurnost hrane u lancu doniranja hrane

Primarni
proizvođači

- vodiči za poslovanje s hranom u lancu doniranja hrane
- pouzdani partneri u lancu doniranja hrane, neprofitne organizacije koje su stručne i osposobljene za poslovanje s hranom

Trgovine

- savjeti i najbolje prakse za sigurnost hrane u lancu doniranja hrane
- vodiči za poslovanje s hranom u lancu doniranja hrane

ZAKLJUČNO

Istraživanje je pokazalo da bi poticaji za doniranje hrane mogli biti slijedeći:

- izrada vodiča za doniranje hrane i vodiča za poslovanje s hranom u lancu doniranja hrane
- adekvatno povezivanje donatora i posrednika
- osiguranje pouzdanih partnera u lancu doniranja hrane (neprofitne organizacije koje su stručne i osposobljene za poslovanje s hranom te opremljene potrebnom infrastrukturom)
- izmjena zakonodavnog okvira i približavanje javnosti postojećeg kroz edukacije i sl.
- kampanje za doniranje hrane kroz podizanje svijesti svih dionika, socijalne osjetljivosti i društvene odgovornosti

Plan za dalje ...

„Plan Republike Hrvatske za sprječavanje i smanjenje otpada od hrane za razdoblje 2019.-2023. ”

- ✓ Radna skupina za sprječavanje otpada od hrane
- ✓ ***Prioritet je mjera za unapređenje sustava doniranja hrane***
- ✓ Radna podskupina za unapređenje sustava doniranja hrane u okviru Radne skupine za sprječavanje i smanjenje otpada od hrane

...HVALA NA PAŽNJI...

Iva Skelin Paulić
Ministarstvo poljoprivrede
Ulica grada Vukovara 78
Zagreb

iva.skelin@mps.hr